

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมแบบ
การเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา

**Developing Critical Thinking of Kindergarten's Student
using Role Play of Provincial Children's Stories**

สุวิมล พงษ์พันธ์

Suvimon Phongpun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมโดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลวัดตึกมหาชยาราม(สมุทรคุณากร) จำนวน 30 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้การเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา จำนวน 20 แผน (หน่วยเมืองประมง หน่วยดวงโรงงาน หน่วยลานเกษตร และหน่วยเขตประวัติศาสตร์) แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรม แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นแบบอัตนัย จากการตอบคำถามของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t – test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.13/85.33 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม
3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

มาก เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ: การเล่นเกมบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญ/ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were 1) enhanced and performed tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" that could help ability of analyzed of childhood by standard 80/80 method. 2) compared ability of analyzed of childhood by before and after roleplay of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" 3) satisfaction of childhood of roleplay of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" The subjects of this study consisted 30 children of kindergarten 2/2 in first semester of the academic year 2017 at Tedsaban... school by purposive sampling method. The research instruments were 20 roleplays of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" (Fishing town unit, Factory unit, Agricultural yard unit, Historic area unit) then evaluated by relative of each roleplay. Subjective test was method to analyzed ability of childhood by 10 articles. The data were statistically analyzed by mean, standard deviation, and dependent T-test.

The results of this study indicated

1) roleplay of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" could increase ability of analyzed of childhood by 84.13/85.33 when compared with standard.

2) ability of analyzed of childhood by before and after of roleplay of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" was significant differentiated (0.01) that higher ability of analyzed.

3) satisfaction of childhood of roleplay of tale of provincial children's stories "our home is Samutsakhon" were high because childhood could learning by doing and also could applied their learning in everyday life.

Keywords : Role Play of Tale of Provincial Children's Stories "our home is Samutsakhon"/Ability of Critical Thinking.

บทนำ

การศึกษาในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้รอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสามารถต่างระหว่างบุคคล ครูจึงต้องมุ่งพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยเต็มศักยภาพและความพร้อมในการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงคุณลักษณะตามวัยของเด็กปฐมวัยด้วย ครูจึงควรหาวิธีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ เพราะถ้าเด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ก็จะสามารถแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย (ทิตนา แคมมณี, 2556: 12) ดังนั้นการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ซึ่งได้บูรณาการในรูปกิจกรรมแทนการสอนเป็นรายวิชา เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและมีการพัฒนาการพร้อมๆ กันทุกด้าน กิจกรรมที่จัดนั้นได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมวงกลม กิจกรรมเสรี เล่นตามมุม กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา แต่จากลักษณะของทักษะการคิดวิเคราะห์นั้น เกิดจากการเล่นแบบองค์รวม ดังเช่นการเล่นบทบาทสมมติประกอบนิทาน นอกจากนั้นการเล่นของเด็กยังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เด็กกล้าคิด กล้าแสดงออกมากขึ้น โดยเฉพาะการเล่นจะช่วยให้เด็กเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ เพราะการเล่นเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดค้น วิธีเล่นอย่างอิสระ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเล่นเป็นกลุ่ม ยังช่วยให้เด็กเข้าสังคมได้ดี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม งานของกลุ่มสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นนอกจากการเล่นกับบทนิทานจะก่อให้เกิดคุณค่าต่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กแล้วยังช่วยให้เด็กเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยของตนเองอีกด้วย (คู่มือหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546.)

ผู้วิจัยสอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ได้จัดประสบการณ์พัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน แต่ปัญหาที่ผู้วิจัยต้องพัฒนาให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย 2546 เนื่องจากหลักสูตรปฐมวัย 2560 จะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองก่อนปีการศึกษา 2561 จึงต้องใช้หลักสูตรเดิม 2546 และปัญหาที่พบมากที่สุด คือด้านการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็กปฐมวัย เพราะส่วนมากจะคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองไม่ได้ ชอบทำตามผู้อื่น ไม่กล้าแสดงออก ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นปัญหาที่จะต้องรีบเร่งหาแนวทางแก้ไขเป็นการด่วน ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวันนี้ คือ ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา มาเสริมในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา และเพื่อจะนำผลการวิจัยในครั้งนี้เป็น

แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเพื่อปรับปรุงกิจกรรมในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน

80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทสมมติ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แบนดูรา (Bandura, 1977: 142) เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมอย่างลึกซึ้ง เขามีความคิดว่าการเรียนรู้ทางสังคมเป็นการเรียนรู้จากการสังเกต (Observation) การเลียนแบบ (Imitation) และการเอาอย่างแบบ (Modeling) แบนดูรา มีความคิดแตกต่างจาก สกินเนอร์ ตรงที่เห็นว่า การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องมีการเสริมแรง (Reinforcement) คือไม่จำเป็นต้องมีรางวัล และการลงโทษ ความสำคัญของการเรียนรู้คือ กระบวนการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่นหรือพิจารณาเกี่ยวกับความถูกผิดของการกระทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ กฎเกณฑ์การตัดสินใจนี้เกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม กระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกตของแบนดูรา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการใส่ใจ (Attentional Process)
2. กระบวนการเก็บจำ (Retentional Process)
3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproductional Process)
4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

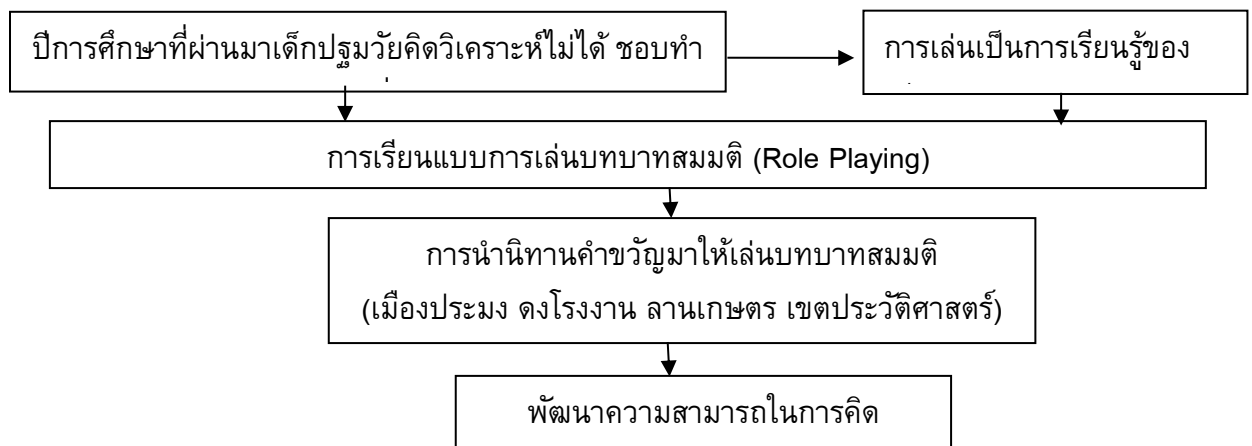
บลูม (Bloom, 1976: 163) ได้กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์มี 3 ประเภทคือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา ในข้อมูลต่างนั้นอาจประกอบด้วยส่วนที่เป็นความจริง ความคิดเห็นของผู้เขียน

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ ระหว่างข้อมูลหลัก กับส่วนอื่นๆ

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการวิเคราะห์ระบบ หลักการโครงสร้างที่เกี่ยวข้องรวมถึง ความชัดเจน และไม่ชัดเจนของโครงสร้าง ในการวิเคราะห์หลักการนี้จะต้องวิเคราะห์แนวคิด จุดประสงค์ และมโนทัศน์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลวัดดีกมหาชยาราม (สมุทรคุณากร) จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งได้มาด้วยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา(เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์)
2. ตัวแปรตาม คือ 1) การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็ก

ปฐมวัย

- 2) ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ
กลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest– Posttest Design) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ 20 แผน ดังนี้ เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร และเขตประวัติศาสตร์
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นแบบอัตนัย โดยบันทึกคำพูดของนักเรียนทีละคน จำนวน 10 ข้อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ แบบใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Rating Scales) จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเล่นบทบาทสมมติกับคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา จุดประสงค์ของการเล่นบทบาทสมมติในแต่ละหน่วย และวิธีประเมินผลการจัดกิจกรรมครั้งนี้
2. ทดสอบก่อนจัดกิจกรรม (Pretest) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนจัดกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ และใช้แบบประเมินคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในวันที่ 26-28 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมแบบการเล่นกับคำขวัญประจำจังหวัด จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย 5 แผน รวมทั้งสิ้น 20 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลา 20 ชั่วโมง จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (กิจกรรมวงกลม) หน่วยละ 1 สัปดาห์ ซึ่งทำการจัดกิจกรรมในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 10.00 น. ทุกวันตลอดจนครบ 20 วัน เป็นเวลา 4 สัปดาห์ (20 ชั่วโมง) โดยการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งจะให้เด็กเล่นกับคำขวัญประจำจังหวัดซึ่งเป็นบทนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสลับตัวละครในการเล่นแต่ละครั้ง เพื่อให้ทุกคนได้เล่นเป็นตัวละครในเรื่องทุกหน่วยการเรียนรู้ การเล่นบทบาทสมมติได้แสดงเป็นตัวละครที่หลากหลายจะช่วยให้สนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ที่คงทน เกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมมากขึ้นทำให้เกิดการอยากเรียนรู้
4. ทดสอบหลังจัดกิจกรรม (Posttest) หลังจากดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับคำขวัญประจำจังหวัดเรื่อง“สมุทรสาครบ้านเรา” เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนจัดกิจกรรม ในวันที่ 28-30 สิงหาคม 2560
5. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับคำขวัญประจำจังหวัด เรื่อง“สมุทรสาครบ้านเรา” จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. รวมคะแนนจากการตอบแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และคะแนนความพึงพอใจ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t – test) แบบ Dependent และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer)

ผลการวิจัย

1. บทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.13/85.33 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรา ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่องสมุทรสาครบ้านเรา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 2.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.27 เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบการเล่นบทบาทสมมติกับบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัด เรื่อง สมุทรสาครบ้านเรา มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของบทนิทานคำขวัญประจำจังหวัดเรื่องสมุทรสาครบ้านเรามีมาตรฐานตามเกณฑ์ 80/80 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบการเล่น มีคะแนนเฉลี่ยหลังจัดกิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนจัดกิจกรรม และความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนั้น ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยจึงควรนำการจัดกิจกรรมแบบการเล่นไปใช้ เพราะเป็นกระบวนการส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ได้คิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เด็กแต่ละคนสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตนได้

2. การจัดกิจกรรมแบบการเล่น ควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกฝนเกี่ยวกับวิธีการเล่นในบทบาทต่างๆ และช่วยกันประเมินผลงานของเด็ก เป็นการช่วยเหลือแนะนำกับเด็กร่วมกับคุณครู เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กให้มากขึ้น

3. ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยได้รับความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบการเล่น โดยการจัดอบรม ให้ความรู้ด้านการผลิตสื่ออย่างหลากหลาย เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมได้ดีขึ้น

4. ก่อนที่จะให้เด็กเล่นกับบทรันทานทุกครั้งควรมีข้อตกลง ข้อควรปฏิบัติ เช่นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นระเบียบวินัย คือ ให้เด็กมีความอื้อเพื่อต่อกัน การช่วยเหลือกันในการเล่น และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่เล่น